

Список використаних джерел:

1. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія: в 3 т. Т. 1 / О. М. Ляшенко, Ю. С. Погорелов, В. Л. Безбожний [та ін.]; за заг. ред. Г. В. Казаченко. – Луганськ: Елтон-2, 2010. – 282 с.
2. Капустин Н. Экономическая безопасность отрасли и фирмы // Бизнес информ. – 1999. – № 11–12.
3. Бендиков М. Экономическая безопасность промышленного предприятия (организационно-методический аспект) // Консультант директора. – 2000. – №2.
4. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / Геєць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І. та ін.; за ред. Гейця В. М. : монографія. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2006. – 240с.
5. Krakos Ю. Б. Управління фінансовою безпекою підприємства / Ю. Б. Krakos, Р. О. Разгон // Економіка та управління підприємствами машинобудівельної галузі: проблеми теорії та практики. – 2008. – №1 (1).– С. 86–97.
6. Економічна безпека – Вікіпедія. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Економічна_безпека
7. Системно-концептуальні засади стратегії національної безпеки України: моногр. / В. П. Горбулін, акад. НАН України, д.т.н., проф.; А. Б. Качинський, д.т.н., проф. – К.: ДП «НВЦ Євроатлантичінформ», 2007. – 592 с.

Біла Ю. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СУБ’ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА:
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ
ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ**

Як відомо, у сьогоднішніх умовах становлення та розвиток вітчизняних підприємств проходить під впливом здебільшого негативних факторів. Недобросовісна конкуренція, активна економічна концентрація, фіктивне підприємництво, рейдерство тощо створюють серйозні проблеми для ведення бізнесу в Україні.

Діяльність українських підприємств за роки незалежності набула не лише певного економічного змісту та досвіду, а й напрацювала імунітет у боротьбі з небезпеками та загрозами різноманітних спрямувань.

Економічна безпека займає провідне місце серед інших можливих видів безпеки. Держава створила потужну систему власної безпеки, що заважає розвитку недобросовісної конкуренції та кримінальної діяльності у сфері бізнесу,

захищає інтереси підприємств у їх взаємовідносинах з опонентами в конкурентній боротьбі, контрагентами, державою, клієнтами [2].

Сутність економічної безпеки проявляється через систему її критеріїв і показників. Так критерієм, у даному випадку, виступає оцінка економічного стану суб'єкта господарювання. Саме тому критеріальна оцінка базується на оцінці ресурсного потенціалу та можливостей розвитку суб'єкта підприємництва, ступеню ефективності користування ресурсами, рівні можливостей протистояння загрозам економічній безпеці та самостійної ліквідації наслідків, конкурентоспроможності [1].

Враховуючи сучасні умови здійснення господарської діяльності, метою економічної безпеки суб'єктів підприємництва виступає виключення можливостей понесення ними збитків або втрати можливих вигід, в результаті чого втрачаються всі шанси досягти економічного росту та ефективності.

Структуру економічної безпеки суб'єктів підприємництва наведено на рис. 1.

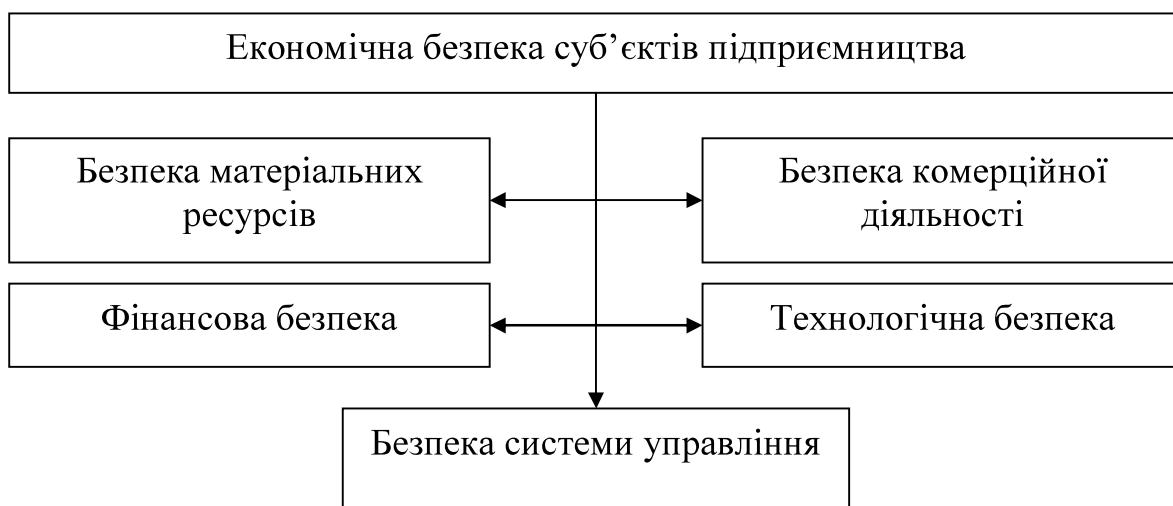

Рис. 1. Структура економічної безпеки суб'єкта підприємництва [1]

Формування комплексної системи засобів захисту суб'єктів підприємництва передбачає сукупність організаційно-управлінських, нормативно-правових, соціально-психологічних, технічних, профілактичних заходів, спрямованих на

захист суб'єкта підприємництва від згубного впливу внутрішнього та зовнішнього оточення.

Завданням даної системи заходів мають стати:

- захист прав і інтересів суб'єктів підприємництва (його підрозділів, складових елементів);
- моніторинг і діагностика навколоішнього середовища, як внутрішнього так і зовнішнього;
- протидія негативній діяльності, що спрямована на об'єкт захисту;
- контроль за збереженням матеріальних цінностей від впливу для зовнішніх користувачів;
- пошук інформації для подальшої розробки стратегічних і тактичних управлінських рішень;
- удосконалення і захист потенційно важливої інформації підприємства;
- контроль за ефективністю функціонування системи безпеки суб'єкта підприємництва [2].

Організація захисту суб'єктів підприємництва включає: організацію охорони будівель і споруд, контроль використання технічних засобів (фото-, відеотехніка), встановлення контролю за відвідувачами, організація захисту комп'ютерних систем і технологій, організація діловодства і контролю за секретними документами, криптографічний захист інформації [5].

Отже, поняття «економічна безпека» є багатогранним і може розглядатися з різних точок зору. Її можна розглянути як реалізацію і захист економічних інтересів, як стан ефективного використання ресурсів, як захист проти економічних злочинів, як наявність конкурентних переваг, як стан захищеності від згубного впливу внутрішнього і зовнішнього оточення [4].

Список використаних джерел:

1. Зубок М. І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / М. І. Зубок, В. С. Рубцов, С. М. Яременко, В. Г. Гусаров. – К., 2012. – 226 с.
2. Андрушків Б. М. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. – 180 с.

3. Кошевий М. М. Управління ефективністю діяльності сільськогосподарських підприємств на засадах системного підходу / М. М. Кошевий, К. А. Лимаренко // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018. – Т. 23. – Вип. 5 (70). – С. 100–105.
4. Небава М. І. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. / М.І. Небава, Ю.В. Миронова. – Вінниця: ВНТУ, 2017. – 73 с.
5. Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства / Т. М. Іванюта, А. О. Заїчковський. – К.: Центр учебової літератури, 2009. – 256 с.

Горбач Д. В., Стасюк Ю. М.

Дніпровський національний університет ім. О. Гончара (Україна)

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ВИД ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

В умовах сучасної глобалізації надзвичайно актуальним є постановка та методи формування економічної безпеки, особливо для суб'єктів господарювання. Для того, щоб протистояти загрозам економічної безпеки необхідно привернути увагу саме на науковий аспект, задля подальшої конкурентоспроможності. Над розробкою науково-технічного безпеки працювало багато вітчизняних та закордонних вчених. Наприклад, А. Варшавський, А. Сухоруков, О. Гордуновський та ін. Вони акцентували увагу саме на стан безпеки та методи покращення інноваційної безпеки також досліджували загрози та проблеми тощо.

Метою роботи є визначення сутності науково-технічної безпеки її місце в структурі економічної безпеки, загрози та рекомендації з посилення інноваційної безпеки.

На думку А. Варшавського, визначення економічна безпека трактується, як сприятливе середовище, яке забезпечує стійкий розвиток національної економіки, при появі загроз. Під визначенням науково-технічної безпеки розуміється, процес розробки, використання та розповсюдження нових знань та технологій. Також, можна сказати, що це підтримка інноваційного потенціалу[1].

І. Коренюк, пояснює науково-технічну безпеку, як здатність, можливості науково-технологічної системи генерувати економікою, протистояти зовнішнім загрозам [4].

Економічна безпека поділяється на види (рис. 1).